

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Utovar prtljaga u vazduhoplov nije vršen u skladu sa instrukcijom za utovar koju izdaje balanser vazduhoplova
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	30.07.2019. godine, 08:43 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	<ul style="list-style-type: none"> - Avion - Uposlenici službe operativnih poslova - Uposlenici službe ramp handlinga
Opis događaja:	Prilikom opsluge vazduhoplova, uočeno je da se utovar prtljaga u vazduhoplov ne vrši u skladu sa instrukcijom za utovar koju izdaje balanser vazduhoplova. Nakon utovara, balanser vazduhoplova ne dobija izvještaj o utovaru, u skladu sa stvarnim stanjem kako bi izvršio proračun i provjeru balansnog dijagrama.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aerodrom je obavjestio BHDCA o ovom događaju i sproveo internu istragu istog, u skladu sa svojim procedurama. <p>Rezultati istrage:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svi balanseri vazduhoplova nisu upoznati da sav prtljag predviđen za cjelokupan kompartment se ne može utovariti u samo jednu sekciju unutar kompartmenta zbog zapreminskog ograničenja; - Utovar odstupa od instrukcija za utovar, o čemu svi balanseri vazduhoplova nemaju povratnu informaciju od šefa smjene ramp handlinga; - Šefovi smjena službe ramp handlinga i njihovi zamjenici u periodu od 27.07.2018. do 07.08.2019. nisu stekli Potvrdu o obučenosti Dispečer platforme, koja predviđa polaganje predmeta Balans i centraža vazduhoplova; <p>Postojeće mjere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Distribucija aerodromskog priručnika i pratećih dodataka; - Postojeća stručna osposobljenost uposlenika službe ramp handlinga i službe operativnih poslova; - Interne obuke i standardne operativne procedure uposlenika u sektoru saobraćaja. <ol style="list-style-type: none"> 2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu događaja.
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>3D prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj je imao uticaj na bezbjednost letenja (Safety), zbog nepravilnog raspoređivanja prtljaga unutar vazduhoplova, čime se utiče na položaj centra težišta vazduhoplova. Ovakva vrsta događaja dešava se rijetko.</p>

Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	<p>Postupati u skladu sa zahtijevanom procedurom opisanom u dodatku Aerodromskog priručnika.</p> <p>Zbog zapreminskog ograničenja, prtljag predviđen za kompartiment pravilno rasporediti po sekcijama unutar istog kompartimenta, pri izdavanju instrukcija za utovar.</p> <p>Kompletirati stručnu osposobljenost šefova smjena službe ramp handlinga.</p>
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	